

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ			
Примљено: 21.6.2022.			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	53/13		

Декану

Филозофског факултета

Тирила и Методија 2

18000 – Ниш

ОДГОВОР НА ЖАЛБУ

Др Јелене Блануше на Извештај о кандидатима

За избор у звање доцента из УНО Психологија

Дана 14. 6. 2022. године, један од кандидата на конкурс за избор једног наставника у звање доцента за УНО Психологија, др Јелена Блануша поднела је жалбу на извештај комисије за избор наставника којим је на овом конкурс дра Стефан Ђорић предложен за избор у звање доцента.

Након разматрања аргумената које је навела др Блануша, комисија је мишљења да

ПОДНЕСЕНА ЖАЛБА НИЈЕ ОСНОВАНА

и предлага надлежним већима факултета да жалбу др Јелене Блануше не прихвате, те да усвоје изворни текст Извештаја који је поднела комисија.

Образложење

У својој жалби др Јелена наводи да сматра да је у поступку селекције оштећена и овакав став аргументује у оквиру шест тачака.

У оквиру прве тачке др Блануша оспорава право комисије да на основу теме мастер и докторске докторске дисертације одлучује о давању предности одређеном кандидату, тврдећи да је то неоправдано и да није засновано на условима који су прописани Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу.

Ова тврдња др Блануше није тачна. Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу у члану 10. прописује да је комисија дужна да изнесе разлоге због којих је предност дала кандидату кога предлага за избор у звање, али тако да они буду засновани на условима прописаним Законом и Ближим критеријумима за избор у звања наставника. Како овај члан и налаже, комисија је разматрала докторске дисертације оба кандидата, констатовала да оба испуњавају услове и онда дала своју стручну процену да је, на основу садржаја докторске дисертације, али и претходних образовних активности један од кандидата погоднији за наставничку позицију за коју је расписан конкурс с обзиром на предмете за које ће изабрани кандидат бити задужен. На овај начин испоштован је захтев члана 10. Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу јер је процена била заснована на критеријумима који су наведени у Ближим условима (докторска дисертација) и јер је комисија дала образложење. У том смислу, тврдња др Јелене Блануше да је комисија дужна да остане на бинарној

процени испуњености услова (да ли кандидати испуњавају услове или не), није заснована на постојећим прописима, јер они нигде не прописују такав начин одлучивања.

Поред тога, ваља нагласити и да је Извештај комисије за избор наставника стручни извештај који пишу и потписују универзитетски наставници компетентни за област за коју се кандидат бира и који користећи своја стручна знања и процене, поред процене минималних формалних услова, оцењују адекватност пријављених кандидата упоређујући њихове досадашње резултате са захтевима наставничке позиције за коју се врши избор, што су они овим путем учинили. Извештај комисије није проста административна провера у којој се резултат своди на пребројавање докумената без оцењивања њиховог значаја спрам позиције за коју се врши избор, већ стручни извештај. У том смислу, овај аргумент др Јелене Блануше није основан и сматрамо да га не треба прихватити.

У тачки 2. своје жалбе др Јелена Блануша наводи да комисија занемарује чињеницу да је др Блануша радила на предмету Методологија педагошког истраживања, а потом констатује да је педагошко искуство анализирано у извештају иако није нужно за избор у звање доцента. Када је у питању први део ове примедбе, он није релевантан за одлуку комисије, јер иако је др Блануша радила на предмету Методологија педагошких истраживања на високој школи, др Ђорић је радио директно на предметима за које ће лице које буде изабрано на ову наставничку позицију бити изабрано и то на факултету, чиме је у јасној предности, како је комисија и констатовала. Што се тиче тврдње др Блануше да педагошко искуство није неопходно, она је тачна – за позицију доцента заиста педагошко искуство није неопходно, али та тврдња није релевантна за овај случај. Наиме, правни прописи дозвољавају да за доцента буде изабрано и лице без педагошког искуства, али не забрањују да се педагошко искуство разматра приликом одлучивања о кандидатима. Напротив, педагошко искуство и педагошке вештине су веома важан квалитет универзитетског наставника, што се види и из захтева да кандидати одрже приступно предавање које се оцењује. У складу с тим, комисија је разматрала педагошко искуство кандидата и на основу тога донела валидну стручну одлуку. У том смислу, овај аргумент др Јелене Блануше није основан и не треба га прихватити.

У трећој тачки жалбе др Јелена Блануша наводи да, посматрано квантитативно, њена научна продукција носи више поена него научна продукција др Стефана Ђорића, те констатује да има радове који се баве темама из области социјалне психологије. Такође, износи и тврњу да комисија није анализирала компетенције кандидата за ангажовање на предмету Методологија психолошких истраживања, износећи даље став да је широко поље истраживања предност коју др Блануша као кандидат има у односу на др Ђорића.

Када је у питању први део ове тачке, тврдње кандидата др Блануше су тачне, али нису релевантне као аргументи у жалби, због тога што је аргументе које др Блануша наводи комисија већ ценила и навела у свом извештају. У извештају се већ констатује да научна продукција др Блануше носи много већи број поена у односу на научну продукцију др Ђорића. Такође, комисија је већ констатовала да у свом опусу др Блануша има и радове који се баве темама из области социјалне психологије.

Међутим, када је у питању компетенција кандидата за теме из области методологије научних истраживања, анализирајући радове кандидата комисија је уочила учестале крупне методолошке пропусте, који су по стручном мишљењу комисије неспојиви са позицијом наставника Методологије психолошких истраживања. Иако формални критеријуми који су на снази не

дозвољавају да кандидата за одређену позицију због таквих пропуста дисквалификујемо, уочени недостаци су ваљана основа да предност дамо другом кандидату. Навешћемо само неке од уочених недостатака:

- Рад кандидата др Јелене Блануше:

Blanuša, J., Barzut, V., Krstić, D. & Hilčenko, S. (2021). Effects of Preschool Teachers' Training and Practice on The Attitudes Toward Giftedness. In Herzog, J. (Ed.), *Giftedness in a Variety of Educational Fields* (pp. 31-42). Hamburg: Verlag dr. Kovač. Retrieved from: <https://psyarxiv.com/9u7ey/> (M14)

и у наслову и већ у тексту апстракта (Слика 1.) наводи да је циљ истраживања испитивање ефеката обуке и праксе предшколских наставника на ставове према даровитости. Међутим, сам рад је трансверзална корелациона студија, дакле студија спроведена на независним групама у којој аутори пореде предшколске васпитаче и две групе студената у погледу ставова према даровитости мерених скалом „Мишљења о даровитости и њиховом образовању“. Таквом студијом се не може одговорити на истраживачко питање од ког аутори полазе, нити се могу из таквих података изводити било какви каузални закључци, тј. било какви закључци о ефектима. Чак се не може говорити ни о променама након обуке (у наслову се говори о ефектима обуке), јер се ради о неуједначеним, независним групама, па се евентуалне разлике (или изостанак разлика) у ставовима не могу приписати разликама у обуци, јер нема никакве контроле, па је сасвим могуће да те разлике буду последица низа других фактора (разлике између генерација, разлике у другим карактеристикама тих група итд...). Овакав пропуст комисији указује на недовољно познавање методологије од стране аутора, а особа која прави овакве методолошке пропусте у својим истраживањима није адекватан кандидат за наставника методологије психолошких истраживања. Поред тога, ваља указати да се овде ради о релативно скорашњем раду – објављеном 2021. у коме је др Блануша први аутор. Истина, на копији рада која нам је доступна и која је линкована у библиографији ове кандидаткиње стоји упозорење да се ради о препринту и да се коначна верзија може разликовати. Међутим, ово је једина верзија рада која је учињена доступном комисији, те смо стога анализу радили на основу ове верзије рада.

- У закључку апстракта рада кандидата др Јелене Блануше:

Živanović, D., Javorac, J., Stojkov, S., Jevtić, M., Knežević, J., Blanuša, J., Štimac Grbić, D., Paut Kusturica, M., Jovanović Lješević, N., & Todorović, N. (2022, in press). The COVID-19 pandemic - related psychological distress and job burnout among Serbian pharmacy practitioners: a cross-sectional online study. *European Review for Medical and Pharmacological Sciences*.

аутори наводе „Резултати наше студије показују да је изгарање на раду значајно повећано међу практичарима у области фармације током пандемије COVID-19“. Слика овог дела рада на енглеском дата је на слици 2. Међутим, у овом раду су приказани само резултати једнократне, трансверзалне студије на пригодном узорку практичара у области фармације (енг. *pharmacy practitioners*), а аутори се не позивају у раду на неку претходну студију на сличном узорку с којом би извршили поређење. Имајући то у виду, аутори би морали да знају да се из података којима располажу не могу извући никакви закључци о променама мерених варијабли на испитиваној популацији без поређења са референтим вредностима. Сходно томе, овакав истраживачки поступак представља тзв. „нацрт без претеста и контролне групе“, што је пример методолошки погрешног истраживачког нацрта. Истина је да у раду, у делу где описују инструменте, аутори наводе и рад у ком су испитивана психометријска својства скале за мерење

изгарања на раду коју су користили, али то истраживање је спроведено на узорку из друге популације (енг. „Child welfare workers“ и „professionals predominantly engaged in the work with refugees and migrants passing through the Balkan route“) што значи и да нису смислено директно упоредиви са вредностима узорка из овог рада др Блануше, а поред тога, судећи по дескриптивним статистичким мерама, скорови на мерама изгарања рачунати су на различите начине. Поред тога, аутори овог рада нигде не пореде своје резултате ни са овим ни са било којом другом студијом која би могла да да референтне вредности и тако учине закључке ваљаним. Истина, др Блануша је само један од аутора овог рада, али је свакако један од аутора, наводи га као своју референцу, те га је комисија тако и анализира.

Effects of Preschool Teachers' Training and Practice on The Attitudes toward Giftedness

Jelena Blanuša¹, Vesna Barzut², Dijana Krstić¹ & Slavoljub Hilčenko¹

¹ College for Vocational Education of Preschool Teachers and Coaches, Subotica, Serbia

² Faculty of Sport and Tourism, Educons University, Novi Sad, Serbia

Abstract

This study examined effect of preschool teachers' training and practice on the attitudes toward giftedness. Attitudes toward gifted were measured by "Opinions about the gifted and their education". Total of 163 participants took part in the study (41 preschool teachers; 67 students and 55 sport trainer students)

Result of MANOVA showed no significant difference between three groups, while univariate results showed differences on Needs and support ($F(2,160)=7.71, p<0.01$) and Social value ($F(2,160)=3.08, p<0.05$) scales, where they were most valued by preschool teachers, then by students, and least valued by sport students. Explanation could be that teachers learn to value the gifted during education and practice. Prejudices and rejection of the gifted, remain moderately high and unaffected by education.

Keywords: gifted education, practice, attitudes, preschool education

Слика 1. Слика прве странице рада др Блануше „Effects of Preschool Teachers' Training and Practice on The Attitudes Toward Giftedness“

Комисија такође констатује да у истом овом раду, аутори изводе закључке о степену изражености изгарања и наводе тестовне скорове за које пишу да одговарају различитим степенима изражености изгарања на раду, али уз те скорове не наводе никакву референцу из које би читаоци могли да сазнају које је порекло тих скорова. Поред тога, у једином раду са списка референци у коме су проверавана психометријска својства скале коју су користили на

српском узорку није дат никакав систем за интерпретацију изражености мерене особине. Из овога следи или да су аутори, међу којима и др Блануша, у свом раду израженост изгарања (што је једна од централних тема рада) процењивали произвољно, што је методолошки погрешно и крупна методолошка грешка или да су је процењивали на основу страних норми, што је такође методолошки погрешно и крупна методолошка грешка. Ова грешка је толико велика да чини да главни налази рада нису ваљано засновани на подацима приказаног истраживања.

Ваља напоменути и то да је и овај рад нов, у тренутку писања извештаја био је у штампи и као година издања наводи се 2022. што наводи на закључак да исти рефлектује тренутни ниво методолошких компетенција аутора.

tress and job burnout.

CONCLUSIONS: Results of our study showed that job burnout significantly increased among pharmacy practitioners during the COVID-19 pandemic. Furthermore, we discovered that stress has an indirect impact on study participants' burnout via insufficient sleep.

Key Words:

Pharmacy practitioners, COVID-19, Job burnout, Psychological distress.

Слика 2. Слика дела рада др Блануше „The COVID-19 pandemic - related psychological distress and job burnout among Serbian pharmacy practitioners: a cross-sectional online study“

- У раду:

Blanuša, J., Barzut, V., & Knežević, J. (2021). Intolerance of uncertainty and fear of COVID-19 moderating role in relationship between job insecurity and work-related distress in The Republic of Serbia. *Frontiers in Psychology*, 12: 647972. doi: [10.3389/fpsyg.2021.647972](https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.647972) (M21)

у закључку рада (слика 3), аутори изводе закључак „Главни допринос овог истраживања је у чињеници да смо показали да несигурност радног места не рефлектује нужно само стабилност одређеног друштва током здравствене кризе, већ да рефлектује нечију способност да генерално толерише неизвесност.“. Међутим, рад који је у питању представља корелациону студију у којој су испитаницима задаване четири психолошке скале, од којих ни једна не омогућава извођење било каквих закључака о друштвеној стабилности.

Такође, из истог рада аутори закључују да њихова студија показује да несигурност радног места утиче на дистрес, али да је ова веза модерирана нетолеранцијом на неизвесност и страхом од инфекције. Међутим, као што је напред речено, представљена студија је корелационе природе и не омогућава извођење каузалних закључака. Истина, и аутори то констатују у делу о снагама и слабостима студије, али упркос томе у закључцима и дискусији не разматрају никакве друге могућности и остају при каузалним закључцима. Иако, због природе статистичких техника које су примењене и које се ослањају на структуралне моделе који изгледају каузално, овакав наратив и није

нарочит пропуст у контексту разматрања конкретних модела, методолошка педантност би захтевала да се разматрају и алтернативни модели и да се у закључку јасно истакне немогућност извођења каузалних закључака из постојећих података или да је представљени модел утицаја само један од могућих (за случај да је дати модел теоријски заснован), да се такав модел поставља на основу теоријских разлога и да су потенцијално могући и алтернативни модели.

Conclusion

Generally speaking, our study revealed that job insecurity affects distress, but this relationship was moderated with intolerance of uncertainty and fear of infection: individuals with a lower tolerance for uncertainty and higher fear would experience higher distress levels with increasing job insecurity.

The main contribution of this study is the fact that we showed that job insecurity does not necessarily reflect only the stability of a particular society during health crisis, but, rather, could reflect someone's ability to tolerate uncertainty in general. Therefore, presented result might not be limited only to Serbian workers and should be further explored in countries with different socio-economic circumstances.

The role of fear and intolerance of uncertainty regarding perceived job insecurity could be used as a standpoint for building resilience in a work context, and it leaves a room for practitioners to develop programs that can increase tolerance of uncertainty but also provide a better guideline for managing stress. In times of crisis and change, uncertainty and fear are inevitable, so we could work on the development of the individual capacities for dealing with it. Other coping mechanisms that can mediate between job insecurity and distress should be assessed in some other research in order to give a full picture about possible protective mechanisms.

» View P

Слика 3. Закључак рада др Јелене Блануше : Intolerance of uncertainty and fear of COVID-19 moderating role in relationship between job insecurity and work-related distress in The Republic of Serbia.

Ваља рећи и да вид пропуста, какав је уочен у овом последњем раду није толико редак у научној литератури, али у овом конкретном случају је важан јер је позиција за коју се врши избор позиција наставника који ће бити задужен за предмет Методологија психолошких истраживања, што захтева савршено владање методологијом.

Ови конкретни радови су наведени овде ради илустрације, али ваља констатовати да ова три рада у којима су представљени недостаци, представљају 60% референци др Јелене Блануше означене категоријама међународних публикација M10 и M20 (она наводи 6 таквих радова, али 1 од њих је теоријски), те да су то истовремено и најновији радови ове кандидаткиње, објављени 2021. или 2022. године, што значи да се са значајним нивоом сигурности могу узети за показатељ актуелних методолошких компетенција кандидаткиње. Уочени методолошки пропусти, у контексту чињенице да ће изабрани наставник бити управо задужен за предмет Методологија психолошких истраживања, те да пропусти сличног нивоа/значаја нисмо уочили током анализе радова предложеног кандидата др Ђорића, су били важан фактор за одлуку комисије да квантитативну

предност др Јелене Блануше у погледу бодовања научне продукције у односу на др Ђорића не сматра за одлучујућу предност.

Из свега напред наведеног сматрамо да се ни тачка 3 жалбе кандидата др Јелене Блануше не може прихватити, јер један део жалбе није заснован на материјалним чињеницама или је у оштром несагласју са стручном проценом комисије, а други део је комисија већ ценила и интерпретирала у корист кандидата др Јелене Блануше.

У тачки 4. жалбе кандидат др Јелена Блануша констатује исправно да подаци у одељку 3 нису услов за избор у звање доцента, али потом износи тврдњу да су „необавезни услови за избор селективно разматрани“. Међутим, не наводи тачно у чему се дата селективност огледа, с обзиром да су ови подаци наведени за оба кандидата. У одељку 3 представљени су подаци о досадашњем педагошком раду оба кандидата. Такође, оба кандидата имају педагошко искуство и нико од њих није дисквалификован због недостатка истог, чиме је правило да педагошко искуство није услов за избор доцента испоштовано.

Тврдња комисије да педагошко искуство неће бити формално разматрано односи се на то да неће бити третирано као услов код процене испуњености формалних услова за избор у звање доцента. Овај услов је испоштован самом чињеницом да ни за једног кандидата није констатовано да не испуњава услове због недостатка педагошког искуства.

Имајући ово у виду, **сматрамо да тачка 4. жалбе кандидаткиње др Јелене Блануше није основана и да се не може прихватити.**

У тачки 5. кандидаткиња др Јелена Блануша наводи да је оштећена јер комисија већи број поена који носи научна продукција кандидаткиње у односу на научну продукцију др Стефана Ђорића није сматрала за пресудни услов, називајући оцену комисије субјективном. Такође, износи тврдњу да је оцена методолошке терминологије и прецизности извођења закључака у поднесеним радовима др Блануше, а коју је комисија дала „неутемељена и непоткрепљена аргументима“. Такође наводи да су радови које је поднела објављени у часописима категорија M20 прошли „ригорозну научну проверу рецензената из области психологије“.

Комисија сматра да су ове тврдње неистините и неосноване. Наиме, научни часописи немају стандардну методологију обезбеђивања квалитета рецензија нити стандардне методе провере методолошких компетенција рецензената. Рецензенти су врло често особе које су просто доступне редакцији, а које се на неки начин могу повезати са истраживањима из одређене области. Истина, редакције квалитетних часописа се труде да обезбеде што је могуће боље рецензенте, али то није нешто у чему увек нити редовно успевају и проблем квалитета рецензената и рецензија је добро познат у научном издаваштву. Рецензенти такође не морају ни на који начин доказати своју компетенцију за област радова коју рецензирају, нити редакције, укључујући и редакције најпопуларнијих светских часописа, могу то заиста систематски проверавати. С друге

стране, чланови стручне комисије за писање извештаја изабрани су управо због својих формално препознатих компетенција за област за коју се врши избор.

Категоризација часописа из које потичу категорије M21, M22 и M23 на које се кандидаткиња позива такође нису засноване на методолошком квалитету радова који се у њима објављују, нити на квалитету рецензирања, већ на импакт факторима које објављује компанија Clarivate Plc из Велике Британије у свом годишњем Journal Citation Report-u. Ови импакт фактори такође нису засновани на методолошком квалитету радова који се објављују у тим часописима, већ на томе колико су ти радови цитирани у другим радовима из часописа које Clarivate Plc прати у оквиру својих листа научних часописа током претходних година, што је само за себе мера популарности часописа, а не методолошког квалитета. Научне студије које су испитивале повезаност између популарности часописа тј. његовог импакт фактора и методолошког квалитета објављених студија добиле су по правилу или врло слабе везе, као што је случај са неким студијама које су то испитивале на радовима у области медицине (нпр. Berghmans et al., 2003; Lee et al., 2002) или их, као у студији Хаслама и сарадника из 2008, баш у области социјалне психологије и психологије личности, нису нашли уопште (Haslam et al., 2008).

Када је у питању стручна процена комисије у погледу методолошког квалитета радова др Јелене Блануше, елементи ове процене релевантни за ову жалбу су представљени као део одговора на тачку 3 жалбе. Тврдње др Блануше којима се стручна процена комисије квалификује омаловажавајућим придевима комисија прима к знању, али их сматра за *ad hominem* исказе који нису материјално релевантни за меродавност ове жалбе.

У том смислу, **сматрамо да део жалбе изнесен у тачки 5 др Јелене Блануше није основан и да се не може прихватити.**

У тачки 6. жалбе др Јелена Блануша оспорава правну ваљаност текста конкурса због чињенице да се међу документацијом која се наводи као тражена наводи и потврда о 3 године радног искуства, за шта кандидаткиња наводи да није у складу са постојећим прописима.

У вези са овом тачком, комисија констатује да је ова комисија задужена за писање извештаја о пријављеним кандидатима и да није била укључена у формулисање текста конкурса, те се стога не може изјашњавати у вези са садржајем текста конкурса. Међутим, комисија констатује да подносилац жалбе у поступку процене испуњености услова није био оштећен овим условом, нити је то био случај са било којим кандидатом који се пријавио на овај конкурс, јер нико од пријављених кандидата није био дисквалификован због неподношења овакве потврде.

Референце:

Berghmans, T., Meert, A. P., Mascaux, C., Paesmans, M., Lafitte, J. J., & Sculier, J. P. (2003). Citation indexes do not reflect methodological quality in lung cancer randomised trials. *Annals of Oncology*, 14(5), 715–721. <https://doi.org/10.1093/ANNONC/MDG203>

Haslam, N., Ban, L., Kaufmann, L., Loughman, S., Peters, K., Whelan, J., & Wilson, S. (2008).

What makes an article influential? Predicting impact in social and personality psychology. *Scientometrics*, 76(1), 169–185. <https://doi.org/10.1007/s11192-007-1892-8>

Lee, K. P., Schotland, M., Bacchetti, P., & Bero, L. A. (2002). Association of Journal Quality Indicators With Methodological Quality of Clinical Research Articles. *JAMA*, 287(21), 2805–2808. <https://doi.org/10.1001/JAMA.287.21.2805>

Београд, Нови, 21.6.2022.

(Место, датум)

Комисија за писање извештаја:

M. Pejicic

Доц. др Марија Пејичић

M. Milićević

Проф. др Небојша Милићевић

V. Hedrich

Проф. др Владимир Хедрих

D. Popadić

Проф. др Драган Попадић